

en Gang er den bedste Tid til at fremme aandelig Oplysning i. Paa den Tid har man jo de lange Vinterastener til sin Raadighed, og jeg tror, at naar Arbejderne paa Landet virkelig lægge for Dagen, at de ønske Beslighed til at fremme deres aandelige Udvikling, ville Arbejds-giverne ogsaa i de aller-fleste Tilfælde virkelig være imødekommende og se at hjælpe dem til, at de dertil kunne faa den fornødne Tid og Beslighed. Det kan maasse have sine Vanskeligheder paa de større Gaarde — jeg kender ikke Forholdene der saa nøje — men genuemgaaende tror jeg, at man hos Landbrugerne, hos Bønderne, vil imødekomme en saadan Trang, og man kan ogsaa imødekomme den, selv med den Arbejdstid, man nu har. En tredje Grund, som det ærede Medlem anførte for at fremme dette Forslag, var den, at Arbejdet endnu i mange Tilfælde var for anstrengende for Arbejderne, og at det var nedbrydende for deres Sundhed. Det ærede Medlem anførte jo ogsaa en Del Tal til Støtte for, at Dødeligheden blandt Arbejderne i det hele er betydelig større end i andre Samfundsklasser. Det kan der vist være noget i, og jeg er derfor ogsaa tilbøjelig til at tro, at ligesom man tidligere, som tilstrækkelig fremhævet af den højtærede Indenrigsminister, paa forskellige Omraader af Lovgivningens Vej har søgt at gribe ind i Retning af Beshyttelse, hvor man syntes, det var fornuftigt — vi ligge jo vidt i dette Arbejde og have ligget i det i flere Aar — vil her, saa snart man er særdegs dermed, efterhånden dukke op snart paa et, snart paa et andet Omraade Krav i den Retning, og da tror jeg, at Lovgivningsmagten, der jo da ogsaa maa gaa ud fra den samme humane Tankegang, som man ikke kan nægte har læst den i dens Arbejde i disse Aar, fremdeles vil komme saadanne Krav i Møde, for saa vidt det overhovedet kan anses for ønskeligt og forsvareligt. Men deraf til at gennemføre en forfattet Arbejdstid som en almindelig Bestemmelse, som en Bestemmelse, der omfatter alle mulige Arbejdsforhold, tror jeg rigtig nok er saa stort et Skridt, at det aldeles ikke kan gøres.

Det ærede Medlem her lige overfor (B. Pedersen), der sidst talte, maa jeg forudsætte har talt paa Tingets Flertals Vegne, og i Fald denne Forudsætning er rigtig, vil dette Forslag jo ikke komme til videre Behandling. I og for sig kan jeg ikke sige, at dette bedrøver mig meget, thi jeg erkender, at Forslaget, som det foreligger, hverken egner sig til Gennemførelse i den Skikkelse, som det har, og egentlig heller ikke egner sig som Grundlag for en videre Forhandling

om Afhjælpning af de Under, som der efterhånden kan blive Tale om at afhjælpe. Paa den anden Side forekommer det mig imidlertid, at det maasse vilde have været rigtigere, om man dog en Gang havde imødegaaet dette Forslag paa den Maade, som jeg mener er den virksomste, nemlig ved at oplyse Sagen gennem en Udvalgsbetænkning og saaledes udførlig oplyse og dokumentere Forslagets Umulighed. Om det høje Ting vil gaa den Vej, maa Flertallet om. Min Stilling er nærmest den, at da det nu er kommet dertil, at en Afstemning om dette Spørgsmaal nærmest maa betragtes som en Demonstration, vil jeg stille mig paa samme Maade som forleden Dag, da de Herrer kastede det store Skatte-spørgsmaal ind ved Behandlingen af den københavnske Skattelov, idet jeg vil afholde mig fra at stemme.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(B. Knudsen): Med Hensyn til de Udtalelser, der ere fremkomne om det foreliggende Lovforslag, skal jeg tillade mig at gøre nogle ganske enkelte Bemærkninger. Den højtærede Indenrigsminister erkendte jo i Tilslutning til, hvad han mente var erkendt tidligere fra anden Side, at der ved den fri Konkurrence var skabt uheldige Tilstande, som der maatte bødes paa. Jeg tror nu ikke, at de Forholdsregler, man for Tiden stræber efter at gennemføre, ere tilstrækkelig virksomme paa dette Omraade; jeg tror, at der kræves mere. Den fri Konkurrence er virkelig meget stærkt skadelig i økonomisk Henseende for Arbejderne, saa at der maa foretages Lovforanstaltninger rækkende betydeligt ud over, hvad de Lovforslag tilstige, som den ærede Indenrigsminister talte om, ligesom ogsaa de Love, som allerede tidligere ere vedtagne. Hvor vidt det her foreliggende Lovforslag skulde være et for stort Skridt at gøre, et Skridt, der som den højtærede Indenrigsminister udtalte, vilde berøre at vort Land vilde gaa til Grunde, derom vil jeg gentage, hvad jeg allerede bemærkede i min Indledningstale, at der gives en hel Del Omraader her i Landet, hvor disse Bemærkninger ikke gælder, hvor vort Land ikke konkurrerer med Udlandet, og hvor der altsaa ganske vist bedre kunde gennemføres Foranstaltninger paa Arbejdstidens Omraade. Men naar saadanne Forslag komme til at foreligge i det enkelte Land som det, der foreligger her, er det jo den eneste Vej, Arbejderne have at gaa, naar de ville rejse disse Spørgsmaal. Man har jo søgt ad international Vej at faa Landenes Regeringer til at forhandle med hinanden om det, men det er endnu ikke lykkedes